

Yhteisöllisyys – leipomoalan vahvuus

Leipomoalan toimijoiden keskuudessa on vuosikymmenten ajan vallinnut vahva yhteisöllisyyden tunne, josta leipomoala voi olla ylpeä. Tämä tulee hyvin näkyviin esimerkiksi kerran vuodessa järjestettävillä Leipuriliiton vuosikokous- ja kesäpäivillä eli Leipuripäivillä, jonne leipomoalalla toimivat ihmiset perheenjäsenineen kokoontuvat viettämään yhteistä viikonloppua. Leipuripäiville osallistuu vuosittain noin viisisataa henkilöä. Lisäksi Leipuriliiton paikallisyhdistykset järjestävät omia tapahtumia omien vuosikokouksensa yhteyteen. Esimerkiksi tammikuussa 2013 Pohjois-Karjalan Leipomoyrittäjät ry:n jäsenleipomot ovat viettäneet perinteistä vuosikokousviikonloppua yhdessä yhteistyökumppaneiden (laite- ja raaka-ainetoimittajat) kanssa, tällä kertaa Niilsien Tahkolla.

Mistä leipomoalan yhteisöllisyys kumpuaa? Käsitykseni mukaan se kumpuaa perheyrittäjyydestä, pitkäaikaisista perinteistä ja tulevaisuuteen katsomisesta. Perheyrittäjät ovat aikoinaan kehittäneet Leipuripäivät omaksi tapahtumakseen. Vuosien varrella tähän perinteiseen tapahtumaan ovat tulleet mukaan myös yritysten palkkajohtajat ja muut vastuullisessa asemassa olevat henkilöt sekä leipomoalan laite- ja raaka-ainetoimittajien edustajat, joiden mukanaolo on vain lisännyt leipomoalan toimijoiden yhteenkuuluvuuden tunnetta. Vaikka leipomot kilpailevat leipomoalan markkinoista tiukasti keskenään, se ei kuitenkaan ole ollut esteenä henkilöiden väliselle tuttavuudelle ja joskus myös ystävyydelle.

Miksi haluan korostaa tällä pääkirjoituksella asiaa, joka on ollut leipomoalalla toimiville ihmisille itsestään selvää jo vuosikymmenten ajan? Siksi, että yhteisöllisyys ja sen jatkuvuus on aina riippuvaista toimialalla toimivista ihmisistä, heidän asenteistaan ja tekemisistään. Leipomoalalle tulee aina silloin tällöin johtajia, jotka ajattelevat, että kilpailijoiden kanssa ei pidä olla tekemisissä; ”puhumattakaan siitä, että niiden kanssa voisi viettää iltaa tai viikonloppua, eikö se jo kilpailuviranomaistenkin mukaan ole epäilyttävää, jos näin tehdään. Meidän pitää keskittyä vain työn ja tuloksen tekoon, sillä työ on työtä ja muu elämä on muuta”. Näin ajattelevat varsinkin

henkilöt, jotka eivät entuudestaan tunne leipomotoimialaa ja sen historiaa.

Olen usein miettinyt, että yritysten johdossa olevien henkilöiden suhtautuminen toimialan yhteisiin asioihin ja myös alan tulevaisuuteen riippuu siitä, onko kyse perheyrittäjien omistajaohjasta, perheyrittäjien palkattua ulkopuolisesta palkkajohtajasta tai suuren kansainvälisen pörssi- ja/tai sijoitusyhtiön johtajasta. Mikään elämässä ei ole tietenkään mustavalkoista mutta karrikoiden voi todeta, että perheyrittäjä katsoo pitkällä tähtäimellä tulevaisuuteen (pyrkien tietenkin huomioimaan myös yrityksen lyhyen ajan haasteet), kun taas perheyrittäjien palkattua ulkopuolinen palkkajohtaja katsoo lähitulevaisuuteen muutaman vuoden tähtäimellä ja suuren kansainvälisen sijoitusyhtiön palkkajohtaja katsoo ensisijaisesti muutaman kuukauden, yhden kvartaalin, päähän. Varsinkin kansainvälisen sijoitusyhtiön johtaja tietää, että hänet on todennäköisesti palkattu lyhyeen hyväpalkkaiseen muutaman vuoden kestävään määräaikaiseen tehtävään. Tällaisen palkkajohtajan tehtävänä on tehdä lyhyessä ajassa mahdollisimman hyvä tulos. Pian työtä tulee kuitenkin jatkamaan joku toinen. On varsin ymmärrettävää, jos tällaiselle johtajalle ei asianomaisen toimialan tulevaisuus ja/tai menneisyys paljoakaan merkitse. Aina näin ei asia tietenkään ole. Myös tällaisista johtajista on paljon hyviä esimerkkejä.

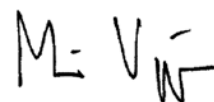
Perheyrittäjien palkkajohtaja, niin suuremman kuin pienemmän yrityksen, pystyy katsomaan kauemmaksi, koska hän tietää, että tehtävä on pitempiaikainen ”määräaikainen”, jos tehtävän hoitaa hyvin. Tehtävä voi olla vuosikymmenienkin mittainen. Myös toimialan historia ja tulevaisuus useimmiten kiinnostavat. Sen sijaan perheyrittäjien palkattua ulkopuolista palkkajohtajaa, jossa jatkaja tulee ns. omasta takaa, tulevaisuuteen katsomista pidetään itsestään selvyytenä. Myös toimialan historialla on tällöin oma tärkeä merkityksensä. Mitä vanhemmasta yrityksestä on kysymys, sitä suurempi merkitys on sekä yrityksen omalla että toimialan historialla. Kun perheyrittäjä kasvaa ja kun yrityksen vetäjää ei enää löydy ns. ”omasta väestä”, niin yritykseen pyritään palkkaamaan sellainen palkkajohtaja, joka katsoo sekä tulevaisuu-

teen mutta ymmärtää myös menneisyyden merkityksen. Jos perheyrittäjien palkattua ulkopuolista palkkajohtajaa ei näitä asioita pysty omaksumaan, niin tehtävä tulee olemaan hänelle todennäköisesti varsin lyhyt.

Näkemykseni on, että Leipuriliiton jäsenyritykset koostuvat lähinnä perheyrittäjien palkattua ulkopuolisesta palkkajohtajasta, joissa tulevaisuuteen katsotaan nimenomaan perinteitä ja historiaa arvostaen. Leipomoalalla usein käytetty leikkimielinen sanonta on varsin osuva: ”muilla toimialoilla kvartaali tarkoittaa kolmea kuukautta, leipomoalan kvartaali on 25 vuotta”.

Tähän vuoden ensimmäisen pääkirjoituksen loppuun haluan nostaa esille yhden kohdan tasavallan presidentti Sauli Niinistön uudenvuoden puheesta. Presidentti totesi mm. seuraavaa: ”On nähty itsekkyyden tai suoranaisten ahneuden nousevan. Se on merkki oikeudentunnon kuihtumisesta; ei tehdäkään välttämättä niin kuin oikealta tuntuu, vaan niin, miten saa itselleen eniten hyötyä. Sillä asenteella yhteisöstä katoaa luottamusta”.

Tämä presidentin huoli on syytä kaikkien leipomoalalla toimivien muistaa.

Mika Väyrynen

